ANKARA TİCARET BORSASI Basın Bürosu

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

17 Mayıs 2021 Pazartesi

1

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

17 Mayıs 2021 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

— İstinye Üniversitesi Bilimsel ve Teknolojik Araştırmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

— Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Aile ve Toplum Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

Hububat, bakliyat ve yaş çay alım fiyatı açıklanıyor

Hububat, bakliyat ve yaş çay alım fiyatlarını Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Kabine toplantı sonrasında açıklaması bekleniyor.

Yarın yapılacak kabine toplantısında 2021 ürünü hububat, bakliyat ve yaş çay alım fiyatlarının ele alınması ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın toplantı sonrasında açıklaması bekleniyor.

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin hububat ve bakliyat ürünlerinde üretim, dünyadaki gelişmeler, enflasyon verileri, piyasadaki güncel fiyatları dikkate alarak bir çalışma yaptı. Bu çalışma kapsamında ilk etapta 2021 ürünü buğday, arpa, yulaf, çavdar, kırmızı mercimek ve nohut için fiyatın açıklanması bekleniyor.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürü Ahmet Güldal, hububat için üreticinin memnun olacağı şekilde alım fiyatları ile ilgili çalışmayı tamamladıklarını, üreticilerin büyük ölçüde TMO'yu tercih etmelerini beklediklerini söyledi.

"Üreticiyi memnun edecek fiyat" açıklanacak

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, bakanlık personeliyle bayramlaşma töreninde üreticiyi memnun edecek alım fiyatı açıklanacağını belirterek şu değerlendirmeyi yaptı: "Şu anki veriler bölgesel kuraklık yaşandığı yönünde. Geçen yıl bitkisel üretimde cumhuriyet tarihinin rekorunu kırsak da bu yıl kuraklık nedeniyle hububat üretimimizde geçen yıla göre bir miktar düşüş gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz. Anadolu'nun kaderi olan kuraklık ile yaptığımız etkin mücadele sayesinde

bu yıl üretimde çok büyük bir kayıp yaşamadan sezonu tamamlamak için yoğun çalışmalar yürütüyoruz.

Ayrıca, sulamaya açılacak yeni tarım alanlarıyla birlikte kuraklığın etkisini de azaltmayı hedefliyoruz. Bayram sonu, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından üreticilerimizi memnun edecek seviyede TMO alım fiyatları açıklanacak. Üreticilerimiz tarafından TMO'ya arz edilecek hububat ve bakliyat ürünlerinin tamamı TMO tarafından alınacaktır. Geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da hububat ve bakliyat alımlarının sorunsuz ve başarılı bir şekilde yürütüleceği konusunda emin olarak yeni hasat ve alım döneminin memleketimiz, üreticilerimiz ve bakanlığımız için hayırlı olmasını dilerim."

Üreticinin beklentisi yüksek

Geçen yıl hasat öncesinde Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli buğday alım fiyatının dünya fiyatının üzerinde olacağını belirtmiş ve 2020 alım fiyatı dünya fiyatı ile aynı seviyede açıklanmıştı. Ancak daha sonra dünya fiyatı hızla yükselirken Toprak Mahsulleri Ofisi'nin alım fiyatı revize edilmedi. Bu yıl ise, Bakan Pakdemirli ve Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürü Ahmet Güldal, "dünya fiyatları" yerine "üreticiyi memnun edecek fiyat" açıklaması yaptı.

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin yayınladığı 7 Mayıs 2021 tarihli günlük piyasa verilerine göre, dünyada ekmeklik buğday fiyatı Amerika'da ton başına 324 dolar, Fransa'da 291 dolar, Rusya'da 274 dolar. Türkiye'nin en çok buğday ithalatı yaptığı Rusya'dan ekmeklik buğdayın Türkiye'ye teslim fiyatı protein oranına göre 285-300 dolar seviyesinde. Bunun karşılığı dolardaki değişime bağlı olarak ton başına 2 bin 400 liranın üzerinde. Türkiye'de de serbest piyasa ve borsalarda ekmeklik buğdayın tonu 2095 lira ile 2 bin 247 lira arasında değişiyor.

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin satış fiyatı da 2075 lira ile 2125 lira arasında. Üreticilerin yaptığı maliyet hesaplamaları ve açıklamalarda ekmeklik buğday fiyatının en az 2 bin 300- 2 bin 400 lira olması talep ediliyor. Fiyatı en az 2 bin 500 lira olması gerektiğini belirtenler de var. Fiyat açıklanırken geçen yıl olduğu gibi, daha sonra dünya fiyatlarının artabileceği de dikkate alınması isteniyor.

2020 fiyatı neydi?

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 2020 ürünü buğday alım fiyatını geçen yıl 4 Mayıs'ta açıklamıştı. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) kırmızı ve beyaz sert ekmeklik buğday alım fiyatı ton başına 1650 lira, makarnalık buğday alım fiyatı ise ton başına 1800 lira olarak açıklanmıştı.

Arpa fiyatı 2 bin liranın üzerinde

Buğday fiyatının yanı sıra arpa alım fiyatının da açıklanması bekleniyor. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin 7 Mayıs 2021 tarihli günlük piyasa verilerine göre arpanın tonu serbest piyasada 1932 liradan işlem görüyor. Konya Ticaret Borsası'nda arpanın tonu 2 bin 143 liradan, Eskişehir Ticaret Borsası'nda 2 bin 89 lira ve Polatlı Ticaret Borsası'nda 2 bin 111 liradan işlem görüyor. Dünya piyasalarında ise Fransa'da arpanın tonu 278 dolar, Rusya'da 248 dolar.

Geçen yıl arpa alım fiyatı ton başına 1275 lira olarak açıklamıştı.

Nohut ve mercimek fiyatı da açıklanacak

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın nohut ve mercimek alım fiyatlarını da açıklaması bekleniyor. Geçen yıl, kırmızı mercimek için ton başına 3 bin 550 lira, yeşil mercimek için 3 bin 200 lira, nohut için ise 3 bin 350 lira alım fiyatı açıklanmıştı.

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin 7 Mayıs tarihli bültenine göre, serbest piyasada kırmızı natürel mercimeğin tonu 6 bin 100 liradan, kırmızı iç mercimeğin ve yeşil mercimeğin tonu ise 8 bin liradan işlem görüyor. Kanada'da ise kırmızı mercimeğin tonu 678, yeşil mercimeğin 782 dolar.

Nohut serbest piyasada ton başına 4 bin 800 liradan işlem görürken, Meksika'da tonu 925 dolar.

Yaş çay alım fiyatının açıklanması bekleniyor

Fiyatı açıklanması beklenen bir başka ürün ise yaş çay. Doğu Karadeniz'de yaş çay hasadı 17 Mayıs 2021 Pazartesi başlıyor. Bakanlar Kurulu toplantısı sonrasında çay alım fiyatının Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanması bekleniyor.

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ÇAYKUR), 2021 Yılı Yaş Çay Kampanyasının 17 Mayıs'ta başlayacağını duyurdu. Birinci sürgün dönemi yaş çay alım kotası dekara 600 kilo olarak uygulanacak.

Geçen sene Cumhurbaşkanı Erdoğan, Çaykur'un yaş çay alım fiyatını kilo başına 3 lira 27 kuruş olarak açıklamıştı. Üreticiler bu yıl artan gübre fiyatları, işçilik maliyetleri nedeniyle fiyatın 4 liranın üzerinde olmasını talep ediyor.

Primler ne olacak?

Bakanlar Kurlu toplantısı sonrasında hububat, bakliyat ve yaş çay için 2021 destekleme primlerinin de açıklanması bekleniyor.

İlave istihdama ucuz kredi bu hafta çıkıyor

Ekonomi Reform Paketi'nde yer alan ilave istihdam desteği ile mikro ve küçük ölçekli işletmelerde 5 ilave istihdam için 500 bin liraya kadar kredi desteği sağlanacak.

Mikro ve küçük ölçekli işletmelere ilave istihdam sağlamaları durumunda ucuz kredi sağlanmasına yönelik düzenlemenin yer aldığı torba teklif bugün Meclis Plan Bütçe Komisyonu'nda ele alınacak. Çekte ibraz yasağının kaldırılması ile 18 yaş altının Bireysel Emeklilik Sistemi'ne (BES) dahil edilmesini öngören torba teklifte istihdamın desteklenmesine yönelik yeni bir adım atılıyor. Bu hafta hızla kanunlaştırılması hedeflenen teklifte yer alan maddeye göre; ilave istihdam sağlayan ile mart ayında ücretsiz izne çıkardığı işçisini normal çalışmaya geçiren işletmelere kredi desteği verilecek.

Mikro ve küçük ölçekli işletmeler, likidite sıkıntısını karşılamak ve istihdamı desteklemek için ilave olarak istihdam ettikleri sigortalılar için ödemeleri gereken sigorta primlerini, 30 Haziran 2022 tarihine kadar kullandıkları kredi faiz veya kar payı bakiyesinden düşürebilecek. Bu destek çerçevesinde kredi garanti kurumlarınca kredi faiz veya kar payı bakiyesinden düşülen tutar fondan karşılanacak.

50'nin altında istihdam sağlayan faydalanacak

12 ay süreyle verilecek destekten mart ayına ilişkin bildirilen muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde işçi sayısı 50'nin altında olan işletmeler faydalanacak. İşletmeler çalıştırdıkları işçi sayısına ek olarak 1 Temmuz 2020- 30 Haziran 2022 tarihleri arasında yeni işe alacakları işçiler için bir yıl boyunca bu destekten yararlanabilecek. Bu kapsama giren iş yerleri ilave olarak işe aldığı en fazla 5 sigortalı için bu destekten yararlanacak.

Kanun teklifine göre bu düzenlemeden mart ayında en az 20 gün ücretsiz izne çıkartılmış işçisini normal çalışmaya geçiren işletmeler de yararlanacak. Ücretsiz izindeki işçiler için ilave istihdamdaki işçilerde aranan işe giriş ve ilave istihdam şartı aranmayacak. İlave istihdam ile ücretsiz izindeki işçiler için sağlanacak destekten en fazla 5 sigortalı faydalanabilecek.

Prim borcu olanlar faydalanamayacak

Sağlanacak ucuz kredi desteğinden yararlanabilmek için işyeri ile ilgili muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresi içinde verilmesi, primlerin yasal süresinde ödenmesi, SGK'ya prim, idari para cezası ve gecikme faizi borcu bulunmaması şartı aranacak.

Yapılan kontrol ve denetimlerde sigortasız işçi çalıştıran, bildirdiği sigortalı işçiyi fiilen çalıştırmadığı tespit edilenler destekten yararlanamayacak. Prim borçlarını yapılandırmış olanlar, yapılandırılan taksitlerini zamanında ödemeleri şartıyla destekten yararlanabilecekler.

Destekten yersiz yararlanıldığının tespiti halinde, yararlanılan destek tutarı işverenden gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecek. Fondan bu madde kapsamında karşılanan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacak.

Her 1 ilave istihdam için 100 bin TL kredi

Ekonomi Reform Paketi'nde mikro ve küçük ölçekli işletmelere ilave istihdam desteği her bir ilave kişi için, Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaletiyle, 100 bin lira olarak açıklanmıştı. 5 ilave istihdam için 500 bin liraya kadar kredi desteği sağlanacağı belirtilerek, kredinin 2 yıl vadeli ilk 6 ayı geri ödemesiz kullandırılacağı bildirildi. Kanun teklifinde vade ve kredi tutarı belirtilmedi. Teklife göre düzenlemenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca belirlenecek.

Düşük faizli krediler kamunun kârını yedi

Geçen yılın ilk çeyreğinde kâr rekorları kıran kamu bankaları bu yılın ilk çeyreğinde sert düşüş yaşadı. Ziraat Bankası'nın kârı yüzde 48,6, Vakıfbank'ın yüzde 56,3, Halkbank'ın kârı ise yüzde 92,8 geriledi. Ziraat'in kârı 962 milyon, Vakıfbank'ın 750 milyon, Halkbank'ın ilk çeyrek kârı ise 59 milyon liraya indi.

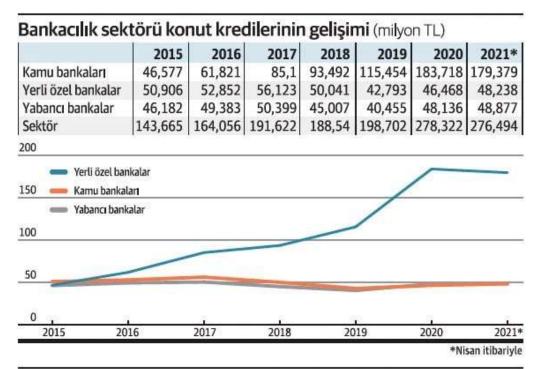

Pandemi ile birlikte küresel çapta başlayan genişleyici para politikaları Türkiye'de de karşılık bulmuş ve düşük faiz politikası bankaların kredi büyümesi ile kârlarında rekor seviyelere ulaşılmasını sağlamıştı. Kamu mevduat bankaları bu süreçte ön plana çıkmış ve özellikle tek haneli faizlerle yapılan konut kredisi fonlaması kamu mevduat bankalarının 2020 ilk çeyreğini 4 milyar 421 milyon lira net dönem kârı ile tamamlamalarını sağlamıştı. Bu 2019 yılının ilk çeyreğine göre yüzde 111 yani iki katından fazla büyümeye işaret ediyordu. 2021 yılının ilk çeyreğinde tablo değişti. Kasımdan itibaren geçilen sıkı para politikası mevduat ve kredi faizlerinde artış getirdi ve bu en çok kamu bankalarının kârını etkiledi. Yılın ilk çeyreğinde kamu mevduat bankalarının net dönem kârı 1 milyar 601 milyon liraya indi. Geçen yıla göre yüzde 63,7 düşüş yaşandı. Üç kamu mevduat bankası arasında kârında en fazla kayıp yaşayan ise yüzde 92,8 ile Halkbank oldu.

Ziraat Bankası'nın net dönem kârı yüzde 48,6 düşüşle 962 milyon liraya, Vakıfbank'ın net dönem kârı yüzde 56,3 düşüşle 750 milyon liraya, Halkbank'ın net kârı da yüzde 92,8 düşüşle 59 milyon liraya indi.

Yerli ve özel bankalar kârlarını arttırdı

Yerli ve yabancı özel banklarda ise net dönem kârında ilk çeyrekte geçen yıla göre yükseliş yaşandı. Kamu mevduat banklarıyla birlikte Türkiye'nin en büyük 7 bankası arasında bulunan yerli ve özel 4 bankanın ilk çeyrek performansı kamudan farklı. İş Bankası'nın net dönem kârı geçen yıla göre yüzde 27,3 artarak 1 milyar 854 milyon liraya, Garanti Bankası'nın net kârı yüzde 55 artarak 2 milyar 529 milyon liraya, Yapı ve Kredi Bankası'nın net kârı yüzde 28,6 artarak 1 milyar 453 milyon liraya, Akbank'ın net dönem kârı da yüzde 54,7 artarak 2 milyar 27 milyon liraya çıktı. Peki aynı sıkı para politikası yaşandığına göre kamu mevduat bankalarının net dönem kârı niye diğer büyük yerli ve yabancı özel bankalardan daha fazla etkilendi.

Kamu bankalarında ilk çeyrek gelir tablosu değişimi (%)

	Ziraat	Vakifbank	Halkbank
Faiz geliri	26,7	41,1	29,4
Faiz giderleri	94,5	120,8	137,3
Net faiz geliri	-28,1	-45,4	
Vergi öncesi kâr	-53,6	-52,9	-96,2
Vergi için ayrılan karşılık	-66,1	-38,7	-112,8
Net kâr	-48,6	-56,3	-92,8

Kamu bankalarının dönem

kârı değişimi (milyon TL)

	2020	2021	Değişim (%)
Ziraat Bankas	1871	962	-48,58
Vakıfbank	1716	750	-56,29
Halkbank	825	59	-92,85

Düşük kârlılık devam edecek

Başkent Üniversitesi Finans ve Bankacılık Programı Bölüm Başkanı Prof. Dr. Şenol Babuşcu bunun en büyük nedeninin kamu bankalarının geçen yıl verdiği konut kredilerinden kaynaklandığını vurguladı. Babuşcu, kamu mevduat bankalarının ortalama yüzde 8 faizle fonlanan başta konut kredileri olmak üzere tüm taksitli kredilerin 2021 yılında ortalama yüzde 18 faizli mevduat ile finanse edilmesi gerektiğine dikkat çekerek şöyle konuştu: "Bu faiz gelirlerini düşürürken faiz giderlerini artırdı. Ve gelir kaybına neden oldu. Kamu bankalarının kullandırdığı konut kredileri ile yerli ve yabancı bankaların kullandırdıkları arasında devasa bir fark var. Bu krediler en az 10 yıl vadeli ve sabit faizli. Yine tüketici kredileri de 36 ay vadeli ve sabit faizli kamu bankaları bu alanda da önde gitti. Düşük faiz sabit kalırken mevduat faizinin yükselmesi kamu bankalarını olumsuz etkiledi. Özel bankalar düşük faizli kredileri uzun vadeli krediler değildi ve akıllıca kullandırdılar."

Babuşcu, faizler bu seviyede olduğu sürece kamu mevduat bankalarında düşük kârlılığın devam edeceğine de dikkat çekti.

Kamu bankalarının faiz gelir ve gideri nasıl değişti?

Kamu bankalarının geçen yılın ilk çeyreğinde yüksek seyreden karları, bu yıl sert düşüş gösterdi. Ziraat Bankası'nın karı yüzde 48,6, Vakıfbank'ın yüzde 56,3, Halkbank'ın karı ise yüzde 92,8 geriledi. Yerli ve yabancı özel bankaların ilk çeyrek dönem karlarında ise geçen yıla göre artış yaşandı. Ziraat Bankası: Bankaların 2021 yılı ilk çeyrek bilançoların göre Ziraat Bankası 962 milyon lira net dönem kârı elde etti. Ziraat'in geçen yılın ilk çeyreğindeki net dönem kârı 1 milyar 871 milyon lira idi. Bu kârda yüzde 48,58 düşüş yaşandığını ortaya koyuyor. Bankanın faiz gelirleri geçen yılın ilk çeyreğine göre yüzde 26,7 artarken faiz giderleri ise yüzde 94,5 yükseldi. Ziraat Bankası'nda mevduata verilen faiz giderindeki artış ise geçen yıla göre yüzde 81,5 olarak belirlendi. Net faiz geliri ise yüzde 28,1 düştü.

Vakıfbank: Banka bu yılın ilk çeyreğinde 750 milyon lira dönem net kârı elde etti. Geçen yılın ilk çeyreğinde bankanın net dönem kârı 1 milyar 716 milyon lira olmuştu. Yani yüzde 56,3 kayıp yaşadı Vakıfbank net dönem kârında. Vakıfbank'ın faiz geliri ilk çeyrekte yüzde 41,1 artarken faiz giderleri ise yüzde 120,8 artış gösterdi. Vakıfbank'ta faiz giderleri artışında mevduata verilende geçen yıla göre yüzde 144,5'lik artış dikkat çekti. Böylece net faiz geliri ise yüzde 45,4 geriledi. Halkbank: Geçen yıl ilk çeyrekte 825 milyon lira kâr eden banka bu yılın ilk çeyreğinde 59 milyon lira kâr etti. Bu geçen yıla göre yüzde 92,8 düşüşe işaret ediyor. Halkbank'ın faiz gelirleri yüzde 29,4, faiz giderleri ise yüzde 137,3 arttı. Halkbank'ın faiz giderlerinde mevduata verilen faiz gideri artışı yüzde 136 oldu. Net faiz geliri ise -99 milyon liraya indi. Geçen yıl ilk çeyrekte bankanın net faiz geliri 5.2 milyar lira seviyesindeydi.

Bakan Muş: Ticaret hacmimizde yüzde 30 artış söz konusu

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, "Bizim ticaret hacmimiz sadece iki ayı verdim yani 2020'nin Ocak ayından 2021'in Ocak ayına kadar yüzde 30 bir artış söz konusu, dolayısıyla biz ihracatımızın ve dış ticaretimizin önümüzdeki yıl ve 2023'e doğru daha da artacağını tahmin ediyoruz." dedi.

Sarp Sınır Kapısı'nda incelemelerde bulunan ve yetkililerden bilgi alan Muş, bir gazetecinin Sarp Sınır Kapısı'ndaki çalışmaları ve son durumu sorması üzerine, şunları söyledi:

"2020'nin Ocak ayından, 2021'in Ocak ayına göre mukayese yaptığımızda ortalama bizim çıkışlarımız yüzde 30 artmış durumda yani bu iki ayı söyleyeyim, artış söz konusu" ifadesini kullanan Muş, Sarp Sınır Kapısı'ndaki işlemleri daha da hızlandırmak için yetkililerle müzakere yaptıklarını vurguladı.

Muş, sorunları ortadan kaldırmak için gerekirse ihracat, transit ticaret yapılan ülkelerdeki mevkidaşları ile de görüşeceğini çünkü bu sorunların çözümünün her iki taraf için de iyi olacağını aktardı.

Bu saha ve Hopa'daki gümrükle alakalı bazı çalışmalar olabileceğini dile getiren Muş, önümüzdeki hafta bir heyetin Sarp Sınır Kapısı'na gelerek vali, bölge müdürü ve diğer ilgililerle istişare yapacaklarını kaydetti.

Muş, sınır kapısındaki optimizasyonu daha fazla nasıl artırabileceklerinin derdinde olduklarının altını çizerek, şu değerlendirmede bulundu:

"Çünkü bizim ticaret hacmimiz sadece iki ayı verdim yani 2020'nin Ocak ayından 2021'in Ocak ayına kadar yüzde 30 bir artış söz konusu, dolayısıyla biz ihracatımızın ve dış ticaretimizin önümüzdeki yıl ve 2023'e doğru daha da artacağını tahmin ediyoruz. Dolayısıyla bu artışı nasıl çözebiliriz, gümrük işlemlerini daha hızlı nasıl yapabiliriz onun hesabındayız. Dolayısıyla optimizasyonu maksimum seviyeye çıkartmak durumundayız. Bütün bunlarla alakalı şimdiden tedbirlerimizi alalım ki hem nakliyecimiz hem lojistik şirketlerimiz hem o tırları kullanan şoförlerimiz daha hızlı, daha rahat şekilde bu işlerini yerine getirebilsinler, gümrük idaremiz de bu işlemleri daha seri şekilde yerine getirebilsin."

Belli başlı bazı çalışmalara ilişkin bölge müdürü ile istişarede bulunduklarını, o çalışmalara ilişkin hazırlıkların yapılacağını anlatan Muş, "Dolayısıyla bütün gündemimiz, hem ihracatımızın artışına paralel olarak bu gümrük işlemlerini hızlandırmak hem de lojistik şirketlerinin gümrükteki zaman kaybını minimuma indirmek. Bununla ilgili Gürcistan tarafıyla da bazı temaslarımız olacak. Azerbaycan ve Rusya'da mevkidaşlarımız var, gerekirse onlarla da bazı müzakerelerimiz, görüşmelerimiz olacak." diye konuştu.

Bakan Muş'a incelemeleri sırasında Artvin Valisi Yılmaz Doruk, Kaçkar Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürü Recep Bilgin, Sarp Mülki İdare Amiri Recep Gündüz, İl Jandarma Komutanı Jandarma Albay Mustafa Kılınç, İl Emniyet Müdürü Sinan Ergen ve diğer ilgililer eşlik etti.

Gözler kabine toplantısında: Salgın önlemleri ele alınacak

'Kademeli normalleşme' önlemleri ve uygulanacakları tarihler bugün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığındaki Kabine toplantısında konuşulacak. Erdoğan, Kabine toplantısının ardından "Millete Sesleniş" konuşması gerçekleştirecek ve alınan kararları açıklayacak.

Kademli normalleşmenin ilk aşaması 1 Haziran'da bitiyor ancak sonrasında da Türkiye Kovid-19 önlemleriyle yaşamaya devam edecek. Bu önlemler ve uygulanacakları tarihler bugün Cumhurbaşkanı Erdoğan başkanlığındaki Kabine toplantısında konuşulacak. Recep Tayyip Erdoğan'ın toplantı sonrası açıklama yapması bekleniyor.

Türkiye koronavirüs önlemleri kapsamında uygulanan tam kapanmayı geride bıraktı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan daha önce yaptığı açıklamada yeni dönemi kademeli normalleşme olarak tanımlamıştı. Dün de İçişleri Bakanlığı 17 Mayıs - 1 Haziran tarihleri arasında uygulanacak tedbirleri ve yasakları paylaştı.

1 Haziran 2021'e kadar kademeli normalleşmenin ilk aşaması olacak. Ardından diğer aşamalara geçilecek. Bu aşamalarda sosyal hayatın nasıl olacağına ilişkin birçok soru var. Bu konular bugün yapılacak olan Kabine toplantısında ele alınacak. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kabine toplantısının ardından "Millete Sesleniş" konuşması gerçeleştirecek ve alınan kararları açıklayacak.

TOPLANTIDA NELER KONUŞULACAK?

Cumhurbaşkanı Erdoğan daha önce yaptığı açıklamada, "Niyetimiz mayıs ayı sonuna kadar nispeten ihtiyatlı hareket etmeyi sürdürmektir. Haziran ayıyla birlikte günlük hayatı daha da rahatlatacak şekilde tedbirleri önemli ölçüde gevşetmeyi planlıyoruz" ifadelerini kullanmıştı.

Sağlık Bakanı **Fahrettin Koca'**nın, bir sunum gerçekleştireceği toplantıda, 17 günlük tam kapanma sürecinin sonuçları analiz edilecek. Nüfusa oranlı il vaka haritası üzerinde değerlendirme yapılacak.

KADEMELİ NORMALLEŞMEDE İLK DÖNEM 1 HAZİRAN'DA BİTİYOR

Günlük 10-12 bin bandındaki vaka sayısını daha da aşağı düşürmek amacıyla, ay sonuna kadar kademeli normalleşme tedbirleri ile devam edilecek.

1 HAZİRAN SONRASI UYGULANACAK TEDBİRLER BELLİ OLACAK

Kabine toplantısında 1 Haziran sonrası, yani yaz aylarında hangi tedbirlerin uygulanacağı şekillenecek.

Toplantıda, esnafın durumu da masaya yatırılacak. Normalleşme adımları kapsamında iş yerlerinin açık kalması için atılacak adımlar değerlendirilecek.

AŞILAMA SÜRECİ DE ELE ALINACAK

Türkiye'de corona virüsle mücadele kapsamında yapılan aşı sayısı 26 milyona yaklaştı. Sinovac ve BioNTech aşılarının ardından Rusya'nın Sputnik V aşısı da yakında kullanılmaya başlanacak.

Bu çerçevede toplantıda, Türkiye'deki son durum ve aşı tedarikindeki yol haritası üzerinde de durulacak, yerli aşı çalışmaları ele alınacak.

"Tam kapanma" sona erdi, "kademeli normalleşme" başladı

Türkiye genelinde Kovid-19 salgınıyla mücadele tedbirleri kapsamında 17 günlük "tam kapanma" dönemi saat 05.00 itibarıyla sona ererken 1 Haziran Salı günü saat 05.00'e kadar uygulanacak 15 günlük "kademeli normalleşme" dönemi başladı.

Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele tedbirleri kapsamında Türkiye genelinde 29 Nisan Perşembe günü saat 19.00'da başlayan "tam kapanma" dönemi, saat 05.00 itibarıyla sona ererken 1 Haziran Salı günü saat 05.00'e kadar uygulanacak "kademeli normalleşme" dönemi başladı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 26 Nisan'da Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen Kabine Toplantısı'nın ardından yaptığı millete sesleniş konuşmasında, Kovid-19 tedbirleri kapsamında 29 Nisan Perşembe saat 19.00'dan 17 Mayıs Pazartesi saat 05.00'e kadar sürecek şekilde "tam kapanma"ya geçileceğini açıklamıştı.

Bu kapsamda, İçişleri Bakanlığınca 81 il valiliğine gönderilen "Tam Kapanma Tedbirleri" konulu genelge doğrultusunda, hafta içi-hafta sonu ayrımı olmaksızın söz konusu tarihlerde sokağa çıkma kısıtlaması uygulandı. Bu dönemde üretim, imalat, tedarik ve lojistik zincirlerinin aksamaması, sağlık, tarım ve orman faaliyetlerinin sürekliliğinin sağlanması amacıyla belirli yerler ve kişiler kısıtlamadan muaf tutuldu. Bu dönemde, İçişleri Bakanlığınca e-Devlet üzerinden 10 milyon fazla kişiye "çalışma izni muafiyet belgesi" verilirken kimi çalışanlar da iş yeri yetkililerince imzalanıp onaylanan "çalışma izni görev belgesi formu" ile muafiyet kapsamında yer aldı.

Tam kapanma sürecinde bakkal, market, manav, kasap, kuruyemişçi ve tatlıcılar 10.00-17.00 saatleri arasında faaliyet gösterdi. Vatandaşlar zorunlu ihtiyaçlarının karşılanması ile sınırlı olmak ve engelliler haricinde araç kullanmamak şartıyla ikametlerine en yakın bakkal, market, manav, kasap, kuruyemişçi ve tatlıcılara gidip gelebildi.

Aynı saatler arasında bakkal, market, manav, kasap, kuruyemişçi, tatlıcılar ve çevrim içi sipariş firmaları evlere ve adrese servis şeklinde de satış yaptı.

Belirtilen uygulama zincir ve süper marketler için haftanın altı günü geçerli olurken, zincir marketler pazar günleri kapalı kaldı.

Sokağa çıkma kısıtlamasının olduğu günlerde restoran, lokanta, kafeterya, pastane gibi yeme-içme yerleri sadece paket servis şeklinde faaliyet gösterdi.

Yeme-içme yerleri ile çevrim içi yemek sipariş firmalar, ramazan ayı sonuna denk gelen 13 Mayıs Perşembe gününe kadar 24 saat esasına göre paket servis hizmeti verirken ramazanın sona ermesiyle saat 01.00'e kadar paket servis yapabildi.

Tam kapanma döneminde ihtiyaçlarını karşılayamayacak ileri yaş gruplarındakiler ile ağır hastalığı olanların temel ihtiyaçları Vefa Sosyal Destek gruplarınca karşılandı.

Vatandaşların şehirler arası seyahatine zorunlu haller dışında izin verilmezken, zorunlu bir kamusal görevin ifası kapsamında ilgili bakanlık ya da kamu kurum veya kuruluşunca görevlendirilmiş kamu görevlileri, kurum kimlik kartı ile görev belgesini ibraz etmek kaydıyla bu hükümden muaf tutuldu.

Ayrıca kendisi veya eşinin vefat eden birinci derece yakınının ya da kardeşinin cenazesi için e-Devlet üzerinden seyahat izin belgesi alanlar da muafiyet kapsamında yer aldı. Zorunlu haller nedeniyle seyahat izin belgesi verilenler de kısıtlamadan muaf oldu.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, 12 Mayıs'ta yaptığı açıklamada, 2 milyon 33 bin 736 seyahat belgesi başvurusu olduğunu, 945 bin 834'üne izin verildiğini, 982 bin 369 başvuruya da kriterlere uymadığı için izin verilmediğini belirtmiş, 105 bin 533 başvurunun da incelemelerinin sürdürüldüğünü bildirmişti.

Tam kapanma sürecinde sağlık, güvenlik, acil çağrı gibi kritik görev alanları hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarında hizmetlerin sürdürülebilmesi için toplam personel sayısının yüzde 50'sini aşmayacak ölçüde asgari personelle görev yapılırken, uzaktan veya dönüşümlü çalışma sistemine geçildi. Türkiye genelinde 29 Nisan Perşembe günü saat 19.00 itibarıyla başlayan 17 günlük "tam kapanma" dönemi saat 05.00 itibarıyla bitti.

15 günlük "kademeli normalleşme" dönemi başladı

Türkiye genelinde tam kapanma döneminin saat 05.00'te sona ermesinin ardından 1 Haziran Salı günü saat 05.00'e kadar uygulanacak 15 günlük "kademeli normalleşme" süreci başladı.

İçişleri Bakanlığının valiliklere gönderdiği "Kademeli Normalleşme Tedbirleri" konulu genelgede, salgının seyrinde yaşanan artışa bağlı olarak 14 Nisan'dan itibaren kısmi kapanma, 29 Nisan'dan itibaren tam kapanma tedbirlerinin hayata geçirildiği anımsatılarak gerek kısmi kapanma ve tam kapanma döneminde alınan tedbirlerle sosyal izolasyonun artırılması gerekse vatandaşların tedbirlere uyum noktasındaki sağduyulu ve fedakarca yaklaşımı sonucu günlük vaka, hasta ve ağır hasta sayılarında ciddi düşüş yaşandığı belirtildi.

Bu başarının sürdürülmesi, salgının yayılımının kontrol altında tutulması ve yeniden ivmelenen aşılama faaliyetleri ile kalıcı normalleşmenin sağlanması için salgınla mücadele tedbirlerine uyulmasının kademeli normalleşme sürecinde de son derece önem taşıdığını vurgulanan genelgede, kademeli normalleşme döneminde, sokağa çıkma kısıtlamasının hafta içi saat 21.00-05.00 arasında, hafta sonları ise cuma günleri saat 21.00'den başlayıp, cumartesi ve pazar günlerinin tamamını kapsayacak ve pazartesi günleri saat 05.00'te tamamlanacak şekilde uygulanacağı kaydedildi.

Genelgede sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacak süre ve günlerde üretim, imalat, tedarik ve lojistik zincirlerinin aksamaması, sağlık, tarım ve orman faaliyetlerinin sürekliliğinin sağlanması amacıyla belirtilen yer ve kişilerin kısıtlamadan muaf tutulacağı aktarıldı.

Sokağa çıkma kısıtlamasına yönelik tanınan muafiyetlerin 14 Aralık 2020 tarihli genelgede belirtildiği şekilde muafiyet nedeni ve buna bağlı zaman ve güzergahla sınırlı olacağı, aksi durumların muafiyetlerin kötüye kullanımı olarak görülerek idari veya adli yaptırımlara konu edileceği bildirilen genelgede, şunlar kaydedildi:

"Sokağa çıkma kısıtlamasından muaf tutulan iş yeri, fabrika, imalathane gibi yerlerde çalışan kişiler yapılan denetimlerde 29 Nisan 2021 tarih ve 7705 sayılı genelgemiz çerçevesinde e-Devlet platformunda yer alan İçişleri Bakanlığı e-Başvuru sisteminden alınan 'çalışma izni görev belgesini' ibraz etmek zorundadırlar. Ancak NACE kodu eşleşme hatası, muafiyet kapsamındaki bir iş yerinde görev yapmasına rağmen alt işverenin muafiyet kapsamında olmaması nedeniyle görev belgesi alınamaması veya erişim hatası gibi durumlarda örneği bahse konu genelge ekinde yer alan ve işveren ile çalışanın beyanı/taahhüdüyle manuel doldurularak imza altına alınan 'çalışma izni görev belgesi formu' da denetimlerde ibraz edilebilecektir."

Bakkal, market ve fırınlar hafta sonu 10.00-17.00 arasında açık olacak

Tam gün sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacak hafta sonlarında bakkal, market, manav, kasap, kuruyemişçi ve tatlıcıların 10.00-17.00 saatleri arasında faaliyet gösterebileceği, vatandaşların zorunlu ihtiyaçlarının karşılanmasıyla sınırlı olmak ve engelli vatandaşlar haricinde araç kullanmamak şartıyla ikametlerine en yakın bakkal, market, manav, kasap, kuruyemişçi ve tatlıcılara gidip gelebilecekleri aktarılan genelgede, sokağa çıkma kısıtlaması uygulanan süre ve günlerde ekmek üretiminin yapıldığı fırın ve/veya unlu mamul ruhsatlı iş yerleriyle bu iş yerlerinin sadece ekmek satan bayilerinin açık olacağı ifade edildi.

Vatandaşların ekmek ve unlu mamul ihtiyaçlarının karşılanmasıyla sınırlı olmak ve araç kullanmamak şartıyla ikametlerine yürüme mesafesinde olan fırına gidip gelebileceği belirtilen genelgede, fırın ve unlu mamul ruhsatlı iş yerlerine ait ekmek dağıtım araçlarıyla sadece market ve bakkallara ekmek servisi yapılabileceği, sokak aralarında satışın yapılmayacağı bildirildi.

65 yaş ve üzeri ile 18 yaş altındakiler toplu taşıma araçlarını kullanamayacak

Yabancılara yönelik sokağa çıkma kısıtlamasına dair muafiyetin sadece turistik faaliyetler kapsamında geçici veya kısa süre için Türkiye'de bulunan yabancıları kapsadığı aktarılan genelgede, ikamet izinlilerin, geçici koruma statüsündekilerin veya uluslararası koruma başvuru ve statü sahipleri dahil olmak üzere turistik faaliyetler kapsamı dışında Türkiye'de bulunan yabancıların sokağa çıkma kısıtlamalarına tabi oldukları vurgulandı.

Genelgede, şunlar kaydedildi:

"Tam kapanma sürecinde kendi ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumdaki ileri yaş gruplarındaki veya ağır hastalığı olan vatandaşlarımızın 112, 155 ve 156 numaraları üzerinden bildirdikleri temel ihtiyaçları Vefa Sosyal Destek gruplarınca karşılanacak olup, bu konuda gerek personel görevlendirilmesi gerekse ihtiyaçların bir an evvel giderilmesi bakımından gerekli tedbirler valiler ve kaymakamlar tarafından alınacaktır. 18 yaş altı gençler ve çocuklarımız ile aşı hakkını kullanarak iki doz aşı olmuş olan 65 yaş ve üzeri vatandaşlarımız için herkes için uygulanan sokağa çıkma kısıtlamasının dışında ayrıca bir sokağa çıkma kısıtlaması uygulanmayacaktır. Aşı hakkı bulunmasına rağmen aşı olmayan 65 yaş ve üzeri vatandaşlarımız ise hafta içi günlerde sadece 10.00-14.00 saatleri arasında sokağa çıkabilecek olup, hafta sonları tam gün sokağa çıkma kısıtlamasına tabi olacaklardır. Sokağa çıkma kısıtlamasına tabi olup olmadığına bakılmaksızın 65 yaş ve üzeri vatandaşlarımız ile 18 yaş altı gençler ve çocuklarımız kademeli normalleşme döneminde şehir içi toplu ulaşım araçlarını (metro, metrobüs, otobüs, minibüs, dolmuş) kullanamayacaklardır."

Sokağa çıkma kısıtlaması süresince şehirler arası seyahat kısıtlaması uygulanacak

Genelgede, kademeli normalleşme döneminde sokağa çıkma kısıtlaması uygulanan süre ve günlerde şehirler arası seyahat kısıtlamasının uygulanacağına işaret edilerek, "Şehirler arası seyahat kısıtlamasının istisnaları, sokağa çıkma kısıtlaması uygulanan süre ve günlerde vatandaşlarımızın uçak, tren, otobüs gibi toplu taşıma vasıtalarıyla yapacakları şehirler arası seyahatler için ayrıca seyahat izni alınması istenmeyecek, şehirler arası seyahat edileceğinin bilet, rezervasyon kodu ile ibraz edilmesi yeterli olacaktır. Bu durumdaki kişilerin şehirler arası toplu taşıma vasıtalarıyla ikametleri arasındaki hareketlilikleri, kalkış-varış saatleriyle uyumlu olmak kalmak kaydıyla sokağa çıkma kısıtlamasından muaf olacaktır." bilgisine yer verildi.

Zorunlu bir kamusal görevin ifası kapsamında ilgili bakanlık ya da kamu kurum veya kuruluşu tarafından görevlendirilmiş kamu görevlilerinin (müfettiş, denetmen) özel veya resmi araçlarla yapacakları şehirler arası seyahatlerine, kurum kimlik kartı ve görevlendirme belgesinin ibraz edilmesi kaydıyla izin verileceği aktarılan genelgede, şunlar kaydedildi:

"Kendisi veya eşinin, vefat eden birinci derece yakınının ya da kardeşinin cenazesine katılmak veya cenaze nakil işlemine refakat etmek amacıyla herhangi bir cenaze yakınının e-Devlet kapısındaki İçişleri Bakanlığına ait e-Başvuru veya Alo 199 sistemleri üzerinden yapacağı başvuru (yanında akraba konumundaki 9 kişiye kadar bildirimde bulunabilecektir) sistem tarafından vakit kaybetmeksizin otomatik olarak onaylanarak cenaze yakınlarına özel araçlarıyla seyahat edebilmeleri için gerekli seyahat izin belgesi oluşturulacaktır. Cenaze nakil ve defin işlemleri kapsamında başvuru yapacak vatandaşlarımızdan herhangi bir belge ibrazı istenilmeyecek olup Sağlık Bakanlığı ile sağlanan entegrasyon üzerinden gerekli sorgulama seyahat izin belgesi düzenlenmeden önce otomatik olarak yapılacaktır. Sokağa çıkma kısıtlaması uygulanan süre ve günlerde vatandaşlarımızın özel araçlarıyla şehirler arası seyahate çıkmamaları esastır."

Genelgede belirtilen zorunlu hallerin varlığı durumunda, vatandaşların durumların belgelendirmek kaydıyla e-Devlet üzerinden İçişleri Bakanlığına ait e-Başvuru ve Alo 199 sistemlerinden, valilik veya kaymakamlık bünyesindeki Seyahat İzin Kurullarından izin almak kaydıyla özel araçlarıyla da seyahat edebilecekleri bildirildi.

Seyahat İzin Belgesi verilen kişilerin, seyahat süreleri boyunca sokağa çıkma kısıtlamasından muaf olacakları ifade edilen genelgede, şunlar kaydedildi:

"Zorunlu Hal Sayılacak Durumlar; tedavi olduğu hastaneden taburcu olup asıl ikametine dönmek isteyen, doktor raporu ile sevk olan ve/veya daha önceden alınmış doktor randevusu/kontrolü olan, kendisi veya eşinin, hastanede tedavi gören birinci derece yakınına ya da kardeşine refakat edecek olan (en fazla 2 kişi), bulunduğu

şehre son 5 gün içerisinde gelmiş olmakla beraber kalacak yeri olmayıp ikamet ettikleri yerleşim yerlerine dönmek isteyen (5 gün içinde geldiğini yolculuk bileti, geldiği araç plakası, seyahatini gösteren başkaca belge, bilgi ile ibraz edenler), ÖSYM tarafından ilan edilmiş merkezi sınavlara katılacak olan, askerlik hizmetini tamamlayarak yerleşim yerlerine dönmek isteyen, özel veya kamudan günlü sözleşmeye davet yazısı olan, ceza infaz kurumlarından salıverilen kişilerin zorunlu hali bulunduğu kabul edilecektir."

Alışveriş merkezleri hafta içi 10.00-20.00 saatleri arasında faaliyet gösterebilecek

Genelgede, restoran, lokanta, kafeterya, pastane gibi yeme içme yerlerinin hafta içi 07.00-20.00 saatleri arasında gel-al ve paket servis, 20.00-00.00 saatleri arasında sadece paket servis; hafta sonlarında ise 07.00-00.00 saatleri arasında sadece paket servis şeklinde faaliyet gösterebilecekleri belirtildi.

Kademeli normalleşme döneminde gazino, taverna, birahane, nargile salonu/kafeleri, sinema salonları, kahvehane, kıraathane, kafe, dernek lokali, çay bahçesi gibi yerler, internet kafe/salonu, elektronik oyun yerleri, bilardo salonları, halı saha, yüzme havuzu, spor salonları, hamam, sauna ve masaj salonları, lunaparklar ve tematik parkların faaliyetlerine geçici olarak ara verilmesine devam edileceği belirtilen genelgede, şunlar kaydedildi:

"Çay ocakları ise masa, sandalye/taburelerini kaldırmak ve sadece esnafa servis yapmak kaydıyla faaliyetlerine devam edebileceklerdir. Yukarıda sayılan iş yerleri dışında kalan ve tam kapanma döneminde faaliyetlerine ara verilen perakende ve hizmet sektöründeki giyim, tuhafiye, züccaciye, hırdavat, terzi, berber gibi dükkanlar ile büro ve ofisler, Sağlık Bakanlığı Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberinde içerisinde bulunduğu iş kolu için belirlenen tüm salgınla mücadele tedbirlerine riayet etmek kaydıyla hafta içi günlerde 07.00-20.00 saatleri arasında faaliyet gösterebileceklerdir.

Alışveriş merkezleri ise hafta içi 10.00-20.00 saatleri arasında faaliyet gösterebilecek olup, hafta sonları kapalı olacaktır. Zincir marketler başta olmak üzere çeşitli iş yerleri tarafından açılış veya belirli gün ya da saatlere özgü genel indirim uygulamalarının oluşturduğu yoğunluğun önüne geçilebilmesi için indirim uygulamalarının en az bir hafta sürecek şekilde uzun periyodlarla yapılması gerekmektedir. Marketlerde (zincir ve süper marketler dahil) zorunlu temel ihtiyaçlar kapsamındaki ürünler dışında elektronik eşya, oyuncak, kırtasiye, giyim ve aksesuar, alkol, ev tekstili, oto aksesuar, bahçe malzemeleri, hırdavat, züccaciye ürünlerin satışına tam gün sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacak olan hafta sonlarında izin verilmeyecektir."

Sağlık Bakanlığı Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberinde belirlenen kurallara uymak kaydıyla pazar yerlerinin hafta içi 07.00-19.00 saatleri arasında faaliyet gösterebilecekleri, hafta sonları ise pazar yerlerinin kurulmasına izin verilmeyeceği

bildirilen genelgede, online market ve yemek sipariş firmalarının hafta içi ve hafta sonu 07.00-00.00 saatleri arasında evlere veya adrese servis şeklinde çalışabilecekleri aktarıldı.

Genelgede, şu bilgilere yer verildi:

"Halihazırda faaliyetlerine devam etmekte olan kreşlerle birlikte Milli Eğitim Bakanlığıyla yapılan değerlendirmeler çerçevesinde kademeli normalleşme döneminde anaokulları da faaliyetlerine devam edecek olup diğer tüm okul ve sınıf seviyeleri için Milli Eğitim Bakanlığınca kamuoyuna duyurulduğu şekilde uygulama sürdürülecektir. Cumhurbaşkanlığının 14 Nisan 2021 tarih ve 2021/8 sayılı Genelgesi ile Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının 27 Nisan 2021 tarih ve 17665 sayılı yazısı doğrultusunda, kamu kurum ve kuruluşlarında uygulanmakta olan 10.00-16.00 saatleri arası mesai sistemi ile uzaktan/dönüşümlü çalışma gibi esnek çalışma usulünün uygulanmasına kademeli normalleşme döneminde de devam edilecektir. Sivil toplum kuruluşları, sendikalar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları ile birlikler ve kooperatiflerin genel kurul dahil yapacakları geniş katılımlı her türlü etkinlikleri 1 Haziran 2021'e kadar ertelenecektir."

Şehirler arası toplu taşıma araçları kapasitesinin yüzde 50'si kadar yolcu alacak

Evlendirme işlemlerinin gerçekleştirilmesine devam edilmekle birlikte halen uygulanan nikah ve nikah merasimi şeklindeki düğünler ile nişan ve kına gibi etkinliklerin yapılmaması uygulamasına, 1 Haziran'a kadar devam edileceği vurgulanan genelgede, şu ifadelere yer verildi:

"Huzurevi, yaşlı bakımevi, rehabilitasyon merkezi, çocuk evleri gibi sosyal koruma/bakım merkezlerinde halihazırda uygulanmakta olan ziyaretçi kısıtlaması 1 Haziran'a kadar uzatılacaktır. Şehirler arası faaliyet gösteren toplu taşıma araçları (uçak hariç) araç ruhsatında belirtilen yolcu taşıma kapasitesinin yüzde 50'si oranında yolcu kabul edebilecek olup, araç içindeki yolcuların oturma şekli yolcuların birbirleriyle temasını engelleyecek (1 koltuk dolu 1 koltuk boş) şekilde olacaktır. Şehir içi toplu taşıma araçları ise 14 Nisan tarih ve 6638 sayılı genelgemizle getirilen esaslar çerçevesinde yüzde 50 kapasite sınırlaması ile ayakta yolcu kabul edilmemesi kuralına tabi olarak faaliyet sunabileceklerdir.

Şehirler arası karayolları üzerinde bulunan dinlenme tesisleri (yerleşim sahası içerisinde bulunanlar hariç) ile konaklama tesislerinin (otel, motel, apart otel, pansiyon) içerisinde bulunan yeme-içme yerleri (sadece konaklamalı müşterilerle sınırlı olacak şekilde) aynı masada aynı anda en fazla 2 kişiye servis açılması kaydıyla hizmet verebileceklerdir. Konaklama tesislerinin kapalı alanlarında bulunan eğlence merkezleri kapalı tutulacak ve bu alanlarda müşteri kabul edilmeyecektir. Konaklama tesislerinin açık alanlarında toplu eğlence şeklinde etkinliklere kesinlikle izin verilmeyecek, bu yerlerde yoğunlaşmanın önüne geçilebilmek adına fiziksel mesafe kurallarına azami özen gösterilecektir. Sokağa çıkma kısıtlaması

uygulanacak süre ve günlerde konaklama tesislerinde rezervasyonunun bulunması (bedelinin tamamı ödenmiş olmak kaydıyla) vatandaşlarımız açısından sokağa çıkma ve/veya şehirler arası seyahat kısıtlamasından muafiyet sağlayacak olup bu amaçla seyahat edecek vatandaşlarımızın denetimlerde rezervasyon ve ödeme belgelerini ibraz etmeleri yeterli olacaktır."

Konaklama tesislerinin denetimlerinin etkin şekilde sürdürüleceği belirtilen genelgede, sahte rezervasyon başta olmak üzere her türlü kötüye kullanımın önüne geçileceği belirtildi.

Genelgede, daha önceki genelgelerde açıklanan yerler ve kişilerin, sokağa çıkma kısıtlamalarının uygulanacağı süre ve günlerde istisna kapsamında olduğunu belgelemek ve muafiyet nedeni ve güzergahıyla sınırlı olmak kaydıyla sokağa çıkma kısıtlamasından muaf olmaya devam edeceği bildirildi.

Yatırıma para yok, faize çok!

Alaattin AKTAŞ 17 Mayıs 2021 Pazartesi

✓ "Türkiye 'vergi devleti' olamamanın doğal sonucunu yaşıyor. Devlet, 'Bizden vergi alma borç al' diyenlerin isteğini yerine getiriyor."

✓ "Harcamaların onda birinden fazlası faize gidiyor. Faiz geliri elde edenlere, yani zaten parası olanlara bütçeden biraz daha fazla transfer yapılıyor."

Mülkiyeli bir hocam öğrencilerine "Devlet, bütçede sosyal güvenliğe mi, yoksa yatırımlara mı öncelik vermeli" diye bir soru yöneltiyor. Yanıt tahmin edildiği gibi oluyor. Çoğu öğrenci yatırımlara diyor. Hocamın ifadesiyle birkaç öğrenci sosyal güvenliği de ihmal etmemek gerekir diye not düşüyor. Hocam, bana gönderdiği e-postada "Sonuna kadar haklılar. O yaşta olsam ve okulu bitirdiğimde yaşayacağım iş kaygısını şimdiden hissetsem, emeklilerin durumu benim de dikkatimi çekmezdi" diyor.

Hocam, öğrencilerin verdiği bu yanıt üzerine bütçede yatırım ile faiz harcamalarının durumuna detaylı olarak bir kez daha bakma gereği duyduğunu belirterek "Sosyal güvenliğe yapılan transferlere bu kadar tepki gösterenler ya da mesafeli duranlar, faiz harcamalarına ne derler acaba diye düşündüm" diyor.

Vergi devletinden borç devletine...

Uzun yıllar bürokrat olarak da görev yapmış olan hocam gönderdiği postada Bretton Woods sisteminin yıkıldığı 1970'ler sonrası "vergi devleti"nin yerini "borç devleti"nin aldığına dikkat çekerek şunları söylüyor:

"Vergi devleti; yurttaşları, yurttaşlık hakkını, seçmeni, seçimleri, sosyal hakları esas alır.

Oysa borç devleti; uluslararası yatırımcıları, onların taleplerini, alacaklıları, ihaleleri, faiz oranlarını ve anapara ve faiz olmak üzere toplam borç servisini önemser."

"Borcu olmayan kimse kalmadı"

Mülkiyeli hocam tüm dünyada borçların özellikle 2009 yılındaki küresel krizden sonra tırmanıp gittiğine dikkat çekiyor:

"Uluslararası Finans Enstitüsü verilerine göre bu yılın mart ayı sonu itibarıyla dünyada borçların toplamı 289 trilyon dolar oldu. Bu tutarın 86 trilyon doları yükselen ekonomilerin borcu. Geçen yıl 75 trilyon dolar olan bu tutarın artışında şirketlerin borçlarındaki artışın etkisi dikkati çekiyor.

Demem o ki, borçlu olmayan kimse kalmadı. İnsanlar, şirketler, devletler herkes borçlu...

İyi de alacaklı kim? Cevabı biliyorsunuz; parası olanlar. Gittikçe daha da finansallaşan ekonomilerde borçlular aldıkları borcun karşılığında borç verenlere faiz ödüyor ve böylece parası olanlar giderek daha fazla zengin oluyor."

KAMU NİYE ÇOK BORÇLANIR?

Aslında çok anlamsız bir soru gibi geliyor değil mi... Yanıt da çok basit.

İster kişi, ister şirket, ister devlet; gelir harcamadan daha azsa borçlanmak kaçınılmaz olur.

Burada söz konusu olan devlet. Şu durumda devlet, hangi harcamaları çok olduğu için borçlanmak zorunda kalır ya da gelir-gider dengesi niye kurulamaz?

Hocamın yazdıklarına göz atmaya devam edelim:

"Ağır borçlulardan birisi olan kamunun bu borç yükü altına girmesinin nedeni, harcamalarına yetecek kadar vergi toplayamamasıdır. Oysa istihdam yaratan yatırımlara, sosyal transferlere ve emeklilere, tarımsal desteklemeye ve benzeri alanlara harcama yapılması gerekiyor. Yanı sıra savunma, adalet, sağlık, eğitim gibi harcamalar da yapılmak zorunda. O zaman yeteri kadar vergi toplanamıyorsa, yani gelir yaratılamıyorsa borç alınıyor."

"Borç, faizi; faiz, borcu tetikliyor"

Bütçeden en çok yararlanması gereken toplum kesiminin dar ve sabit gelirliler olması gerektiğine dikkat çeken hocam, "Sosyal bir devlette bütçeler, gelir dağılımını eşitlemeye yönelik öncelikler taşımalıdır. Vergi ve harcamalar buna göre ayarlanmak zorundadır" dedikten sonra şöyle devam ediyor:

"Ne var ki yeteri kadar vergi toplayamayan, yani gelir elde edemeyen devlet borçlanmaya gitmek zorunda kalıyor. Bir süre sonra bu borcun faizi yeniden borçlanmayı gerekli kılıyor. Oysa faiz harcamalarının artması, diğer harcamalara yeteri kadar kaynak ayrılamaması demek. COVID-19 ile mücadele sürecinde esnafa ve ihtiyacı olan diğer kesimlere para veremeyen devletin, faiz ödemelerini aksatmaması 'borç devleti' olmanın gereğidir."

Bir ara faiz harcamalarının toplam harcamalara oranının yüzde 40'larda seyrettiğini, daha sonra bu oranın 2017 yılında yüzde 8'lere kadar düşürüldüğünü belirten bürokrat kökenli hocam, faizin payının bir dönem yatırım harcamalarından daha düşük olduğuna dikkat çekiyor ama "Yatırımların çoğunun inşaat olduğunu unutmadan bu orana sevinmek ne kadar doğrudur, o da ayrı bir tartışma konusu" diyor. Bu durumun uzun sürmediğini belirten hocam gönderdiği e-postayı şöyle tamamlıyor:

Vergi devleti olamamanın sonucu

"Ekonominin dış şok yediği 2018 sonrasında faiz harcamaları yine artmaya başladı. Harcamaların onda birinden fazlası faize gidiyor. Faiz geliri elde edenlere, yani zaten parası olanlara bütçeden biraz daha fazla transfer yapılıyor. Bir anlamda, dar ve sabit gelirliden kısılıyor, ihtiyacından fazla parası olana ödeniyor. Gelir dağılımı düzelmiyor, biraz daha bozuluyor.

'Vergi devleti' olamamanın doğal sonucu yaşanıyor. Devlete, 'Bizden vergi alma sana borç verelim' diyenlerin isteği yerine getiriliyor. Oysa devlet 'Ben herkesten adil vergi alayım, artan tasarruflarınızı da istihdam yaratan alanlara yatırın. Ben de sizi teşvik edeyim' demeli.

Olmaz mı; yapmayın, umut fakirin ekmeğidir!"

Değersiz lira yüzünden servet göç ediyor

Şeref OĞUZ 17 Mayıs 2021 Pazartesi

Değerin her türlüsü kendine değer verilen ortama akar. İster beyin ister servet olsun; rahat edeceği, gelişeceği ortamı sever, güven duyduğu diyarı arzular. Türkiye, son birkaç yıldır yoğun servet göçüne sahne oluyor. Bunun sebeplerini bilirsek, tedbirini geliştirebiliriz.

Servet; neden göç eder? Rahat mı batmıştır yoksa serveti huzursuz eden sebepler mi depreşmiştir? Bana göre servet göçünün 5 sebebi şunlardır; 1-Hukuk reformu diye yola çıkmış, bu ihtiyacı yeni anayasa talebine kilitlemişsindir. 2- Yüksek enflasyon serveti eritiyordur. 3-Üzerine çöküleceği kaygısı vardır. 4- Servetin iş imkânları kısıtlanmıştır. 5-Daha cazip diyarlar oluşmuştur. Tüm bunların başat sebebini; Türk Lirasının değersizleştirilmesine bağlayabiliriz. Değersizleştirme diyorum zira dolarizasyonu önlemez, yüksek enflasyonu indiremez, faizi, dövizi yönetemezsen; lira eriyecek, bu da serveti yeni "güvenilir liman" arama ihtiyacına itecektir.

Borsada yabancılar 2020'de 4,5 milyar \$, 2021'in ilk 4 ayında 1,8 milyar \$'lık satış yaptı.

Yabancıların borsadaki payı; 21 Ocak 2021'de %65 iken 12 Mayıs'ta %42'ye geriledi. Yurtiçi yerleşiklerin bankalardaki mevduatının %53'ü yabancı para mevduatlarına kaydı.

Yabancı hisse senedi fonlara yatırım yapan katılımcı sayısı 2020 başında 18,647 iken 21 Mayıs 202 1'de bu rakam 81,251 oldu. Aynı dönemde hisse senedi fonlarındaki katılımcı sayısı 58,268'den 205,023'e tırmandı. Yabancı fonların toplam içindeki oranı da %32'den %39,6'ya zıpladı. Yerlisi yabancısı, servet göç halinde dostlar...

SERVET GÖÇÜNÜ NASIL ÖNLERİZ?

İster beyin olsun ister maddiyat olsun, servetin her türlüsü ona değer veren iklime akacaktır. İşte servet göçünü caydıracak 5 öneri; 1-Hakiki ve samimi hukuk reformu yap. 2-Liranın değerini yücelt. 3-Yüksek enflasyonu indir. 4-Servetin üzerine çökme. 5-İş ortamını kolaylaştır...

İnsan servetimiz yarın kaygısıyla, maddi servetimiz hukuk kaygısıyla hızla yurtdışına kayıyor. Bu kan kaybını durdurmak için yapılması gerekenler belli de bunları yapması gerekenlerin gerçek niyeti ne?

Abdulkadir Selvi

Anketten önemli sonuçlar çıktı

17 Mayıs 2021

Kamuoyu araştırması mı yapılıyor, yoksa algı operasyonu mu tartışması önemini koruyor. O nedenle siyasi partilerin sağladığı kaynakla araştırma yapıp, kamuoyunu manipüle etmeye çalışan araştırmalardan uzak durmaya çalışıyorum.

Ancak sistematik olarak takip ettiğim araştırma kuruluşlarından olan Optimar'ın henüz hiçbir yerde yayınlanmayan araştırmasını ise paylaşmak istedim.

Hilmi Daşdemir'in başkanı olduğu Optimar bu araştırmayı 22-30 Nisan tarihleri arasında yapmış. 26 ilde 2027 kişi üzerinde yüz yüze görüşme yöntemiyle yapılan araştırmanın kaynağını ise Optimar karşılamış.

TÜRKİYE'NİN EN ÖNEMLİ SORUNU

Koronavirüsün küresel bir salgın olarak dünyayı etkisi altına aldığı günden bu yana ne zaman Türkiye'nin en önemli sorunu nedir diye sorulsa, ekonomi ile koronavirüs at başı gidiyor. İlk başlarda koronavirüs ön plandaydı. Ancak uzayan pandemi kısıtlamasının ekonomik ve siyasal etkileri daha çok hissedilmeye başlandı.

EKONOMİ İLK SIRADA

Optimar'ın araştırmasında yüzde 33.2'yle ekonomi ilk sırada çıkıyor. Onu yüzde 30.9'la koronavirüs salgını takip ediyor. Üçüncü sırada ise 13.7'yle işsizlik geliyor.

Araştırmanın alt başlıklarında ekonomi öncelikli sorun diyenler, mutfağı iyi bilen kadınlar, iş hayatında aktif olarak yer alan 35-44 arası erkekler ve ilginç bir şekilde üniversite mezunları oluşturuyor.

PARTİLERE GÖRE ÖNCELİK SIRASI

Koronavirüs ve ekonomi konusundaki farklılık partilere göre değişim gösteriyor. İktidar ve muhalefet ayrışımı burada da kendini belli ediyor.

AK Parti ve MHP'lilere göre koronavirüs birinci sorun olurken ekonomi az farkla ikinci sıraya yerleşiyor. CHP, İYİ Parti ve HDP'de ise ekonomi birinci sırada, koronavirüs ikinci sırada geliyor.

EKONOMİYLE İLGİLİ SORUNU KİM ÇÖZER?

Uzayan pandemi nedeniyle ekonomi dünyanın bir numaralı gündem maddesi olduğu için ekonominin birinci sorun olarak çıkması şaşırtıcı değil, ama "**Peki sizce bu sorunu kim çözer?**" diye sorulduğunda halkımız muhalefet çözer demiyor. AK Parti çözer diyor.

Ankete katılanların yüzde 35.4'ü "**AK Parti çözer**" diyor. CHP diyenlerin oranı ise yüzde 18.2'de kalıyor. CHP'ye oy vereceğini beyan edenlerin tamamı dahi "**CHP çözer**" demiyor.

Üçüncü sırada ise 6.2'yle İYİ Parti geliyor.

EN BEĞENİLEN SİYASETÇİLER

En beğenilen siyasetçiler anketinde inişler çıkışlar oluyor. Moda tabirle "in'ler out'lar" burada da geçerli. İstanbul seçimlerinden sonra büyük bir çıkış yakalayan Ekrem İmamoğlu bir süredir iniş trendinde. Yerini Mansur Yavaş'a kaptırdı.

En beğenilen siyasetçiler anketinde Cumhurbaşkanı **Erdoğan** yüzde 29.3'le ilk sırada geliyor. **Erdoğan'ı 13.4**'le **Mansur Yavaş** izliyor. Üçüncü sıraya gerileyen **Ekrem İmamoğlu** 8.9'ken, ilginç bir sonuç da CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu** için çıkıyor. **Kılıçdaroğlu** yüzde 5.7'yle **Selahattin Demirtaş** ve **Meral Akşener**'in ardından altıncı sırada geliyor. **Kılıçdaroğlu**'na CHP seçmeninin bir bölümü destek vermiyor. Bunu doğrulayan verileri paylaşacağım.

CHP'LİLER KILIÇDAROĞLU'NU BAŞARILI BULUYOR MU?

Sosyal medya atağı, mutfakta çektiği videolar ve eşi **Selvi Hanım**'a mutfakta yardım eden videoyla imaj çalışması yapan **Kılıçdaroğlu**'nun sanıyorum daha çok CHP seçmenine kendisini kabul ettirme sorunu bulunuyor. Çünkü CHP seçmeninin yüzde 27.3'ü **Kılıçdaroğlu**'nu başarısız buluyor. Yerel seçimlerdeki başarıyla bu oran gerilese de varlığını koruyor. CHP seçmeninin dörtte biri **Kılıçdaroğlu**'nu başarılı bulmuyor. **Kılıçdaroğlu**'nu başarılı bulanların oranı yüzde 66.5 çıkıyor.

AKŞENER BAŞARILI MI?

İYİ Parti seçmeninde **Meral Akşener'**i başarılı bulanların oranında kısmi bir yükseliş söz konusu. Başarılı diyenler yüzde 77 olurken başarısız diyenlerin oranı yüzde 14.8'e geriledi.

ERDOĞAN TARTIŞMASIZ

AK Partililerin yüzde 95.2'si **Erdoğan**'ı başarılı buluyor. Kurulduğu günden bu yana kendilerini başarıdan başarıya taşıyan ve 19 yıldır iktidarda tutan bir lideri başarılı bulmalarında şaşılacak bir şey yok. Ancak pandemi şartlarında da bunun devam etmesi önemli. AK Parti seçmeni **Erdoğan**'ı ayrı bir yere oturtuyor.

PARTILERIN OY ORANI

Şimdi hem partilerin oy oranını vereceğim hem de partiler arasındaki oy kaymalarına dikkat çekeceğim. AK Parti'nin oy oranını düşük göstermek için açık artırma açan anket firmaları üzülecek ama kararsızlar dağıtıldığında AK Parti'nin oy oranı yüzde 39.7 çıkıyor. Muhalefet pandemi nedeniyle yaşanan ekonomik sorunları fırsata çevirmek istiyor ama erken seçim çağrısı yaparken biraz sonra vereceğim oranları dikkate almalarında yarar var.

CHP'nin oy oranı yüzde 24.1 olurken onu 10.9'la MHP, 10.8'le HDP takip ediyor. Şaşırtıcı olan ise İYİ Parti'nin 9.8'le beşinci sırada gelmesi. Yükseliş içinde olan İYİ Parti açısından bu oranın alt gruplarının iyi incelenmesi gerektiğini düşünüyorum.

MUHALEFETİ YANILTAN OY KAYMALARI

Muhalefette coşkulu bir hava seziliyor. Ama ihtiyatlı bir coşku içinde olmakta yarar var. Sonra seçim gecesi yeni bir hüsran yaşanabilir.

AK Parti seçmenini koruyor ama her seçim döneminde istikrarın sağlanması adına iktidara oy veren seçmende bir tereddüt gözleniyor. AK Parti onları ikna etmek, muhalefet ise yanına çekmek istiyor.

Muhalefet cephesinde ise CHP seçmeninden İYİ Parti'ye bir kayma görülüyor. CHP seçmeninin yüzde 13.3'ü İYİ Parti derken, MHP ile İYİ parti arasındaki geçişkenlik ise azalmasına rağmen karşılıklı olarak devam ediyor.

Hakkında kapatma davası açılmasından sonra HDP seçmenini bloke ediyor.

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ

Cumhurbaşkanı adayı olacağı yönünde sinyaller veren CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun bu araştırmayı dikkatli bir şekilde incelemesinde yarar var. **Kılıçdaroğlu,** cumhurbaşkanı adaylığı konusunda belediye başkanlarının gerisinden geliyor.

Cumhurbaşkanlığı seçiminde **Erdoğan** 38.6'yla ilk sırada gelirken onu 15.7'yle **Mansur Yavaş** takip ediyor. **Ekrem İmamoğlu**'nun oy oranındaki gerileme ise sürüyor. **İmamoğlu** ikincilikten üçüncü sıraya geriledi. Bu düşüş seyri devam ederse **Akşener**'in gerisine düşüp, dördüncü olacak. **İmamoğlu** yüzde 9.6 alırken **Akşener** 6.0'la dördüncü sırada geliyor. **Kılıçdaroğlu** ise yüzde 4.1'le beşinci sırada.

KILIÇDAROĞLU MU, YAVAŞ MI, İMAMOĞLU MU?

Optimar'ın anketinde muhalefetin adayı kim olmalı sorusu da sorulmuş.

Mansur Yavaş diyenlerin oranı yüzde 29 çıkarken, ikinci sırada yüzde 13.3'le Ekrem İmamoğlu geliyor. Kılıçdaroğlu ise 8.7'yle üçüncü sırada kendine yer bulmuş. Meral Akşener'in yüzde 7.3 aldığı ankette eski cumhurbaşkanı Abdullah Gül diyenlerin oranı 2.6'da kalıyor.

DERS ÇIKARILMALI

İktidarın da, muhalefetin de önemli sonuçlar çıkaracağı bir tablo ile karşı karşıyayız.

İbrahim Kahveci

Doğruluk oranı yüz binde 4,6

Alıntı: Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu üyesi Cemil Çiçek, organize suç örgütü lideri Sedat Peker'in iddialarıyla ilgili olarak, "Videoları seyreden, gazetede okuyan savcıların harekete geçip gereğini yapması gerekir" dedi. Çiçek, "Binde biri bile doğruysa felaket ve sıkıntıdır. Binde birken önünü alamazsanız, bu yüzde bir, sonra onda bir olur sonra bir bakarsınız ki bütün vücudu kaplamış" ifadesini kullandı.

Binde 1 doğruysa felaket...

Acaba doğruyu bilmek o kadar zor mu? Hele de o makamlarda olanlar için. Parti'de olanlar ve ekonomiden az bir şey anlayanlar için...

Şimdi resmi devlet istatistiklerinden hiç yoruma gerek olmayacak bir bilgi verelim. Kütahya Zafer Havalimanı...

Verilen yolcu garantisi 1 milyon 317 bin kişi

Ocak-Nisan dönemi yolcu sayısı 61

Evet, evet sadece 61 yolcu.

Verilen garantinin yüzbinde 4,63'üne karşılık geliyor.

Resmi istatistik. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü verileri orada duruyor. **Vaadin sadece yüzbinde 4,63'ü gerçek.**

Gerisi yalan...

Diyeceksiniz ki pandemi var. Ya da henüz yılın ilk 4 ayı.

2019 yılı tamamı: Yolcu sayısı 82 bin 026 kişi.

Yani yılın tamamı ve pandemi hiç yok. Vaadin binde 62,3'ü doğru; binde 937,7'si yalan.

Ha yüzbinde 4,63, ha binde 937,7'si.

İnsan yanılır, yanılır da yüzde 3-5 yanılır.

Sadece orası mı?

Osmangazi Köprüsü. **Ulaştırma Bakanı Adil Karaismailoğlu** 2020 sonunda 2021 Bütçe görüşmelerinde İYİ Parti Grup Başkanı İsmail Tatlıoğlu'nun rakamlarına cevap veriyor: **"Yalan" diyor... "Köprüden geçen araç sayısı garantinin üzerinde" diyor.**

Sonra haberler peş peşe patlıyor.

1- Osmangazi Köprüsü ve Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu'na 2020 yılı ilk yarısına ilişkin "1 milyar 750 milyon lira garanti ödemesi yapıldı. (Habertürk 02 Ekim 2020)

2- Osmangazi Köprüsü ve Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu'na 2020 yılının ikinci yarısına ilişkin garanti ödemesi kapsamında 1,6 milyar lira ödendi. (Habertürk 05 Nisan 2021)

Bakan'ın yalan dediği rakamlar Bakan konuşmaya başlamadan önce zaten yalanlanmış. İlk parti ödeme zaten yapılmış. İkinci parti ile toplamda 3 milyar 350 milyon lira ödeme yapılmış.

Binali Yıldırım «kasadan tek kuruş çıkmadan yapılacak» demişti. «En fazla 2-3 yıl sonra garanti dolar» demişti.

Vaat edilen gerçek ile sapma arasında fark sadece bir yılda 3,3 milyar lira.

Sayın Cemil Çiçek'in binde biri dediği gerçeklerin görebilmesi için rakamların ne kadar daha uçuk olması gerekir? Bilemiyorum...

Saadet Partisi Lideri Temel Karamollaoğlu "Kamu malı yetim malı gibidir" diyor.

Siyasetçiler kamu malına sahip çıkmayacakta neye sahip çıkacak?

Partili kimse işsiz kalmıyor. Bakanlığı alınanlar bile ertesi gün işe yerleşiyor. Ama yine bir başka kamu etkinliği kurumunda.

Bir maaş yetmiyor iki maaş, olmadı 3-4 maaş.

Bunlar sabit belgeli işler.

İhaleler veriliyor, maliyetin 5-8 katına Hazine garantili... Rakam hepsi.

Binde birler, onbinde birler sadece gerçek olan kısımlar. Gerisi gerçekleşmeyen yalanlar.

Bir millet evladının geleceğini nasıl bu kadar harcar ve evladına karanlık bir gelecek bırakır. Bir parti nasıl evlatlarımızın, torunlarımızın geleceğini bu şekilde borca batırır.

Osmangazi Köprüsünü kaç kişi kullanıyor? Kuzey Marmara otoyolunu kaç kişi kullanıyor? Zafer Havalimanını kaç kişi kullanıyor?

Bomboş yollar, bomboş köprüler, bomboş havalimanları...

Yazık değil mi? Evlatlarımız ödeyecek bu faturaları.

Rahmetli Adnan Kahveci "Evlatları için bu kadar fedakar başka aileler görmedim" diyordu. Japonya'da Avrupa'da, Amerika'da evlatlarının daha iyi bir geleceği ve eğitimi için bu derece fedakarlıkta bulunan aileler görmediğini söylüyordu.

Ne oldu da bu insanlar evlatlarının geleceğini karartan bu karanlık sürece bu derece destek veriyorlar?

Adnan Kahveci diyordu ki, "Bir ülkede siyasiler fakir olmalıdır ki millet zengin olsun; siyasilerin zengin olduğu yerde millet fakir olur."

Soralım kendimize... O konvoylardaki lüks araçlar, uçaklar, helikopterler kimin parası ile alınıyor?

Evladına harçlık veremeyen bir baba geçmediği köprüye, gitmediği otoyola, uçmadığı havalimanına, düşmediği hastaneye oluk oluk para akıtabiliyor.

Sadece oy vermekle kalmadığı, yaşantılarına en lüks imkanı da verdiği siyaseti nasıl destekleyebiliyor?

Evlat sevgisini bu derece nasıl kaybettik ve evladımızdan çok siyasi bağlılığın peşine nasıl düştük?

Rakamlar ortada iken, neden binde 1 doğruyu bile arar olduk? Neden bu sürecin mimarları olmasa bile yan destekçileri sessiz kalmayı ve varlıkları ile bu süreci desteklemeyi tercih ederler?

Yarın hepimize soracaklar: Bu ülke bu hale gelirken siz neredeydiniz? Ve ne yaptınız?

17 Mayıs 2021, Pazartesi BAŞYAZIMEHMET BARLAS Normalleşme diyerek bütün anormallikleri benimsemeye başladık...

Kovid-19 zaten var olan kavram kargaşalarını daha da tırmandırdı. Kapanma, tam kapanma, karantina benzeri kavramların yanına bir de normalleşme diye bir kavram eklendi. Normal ile anormal arasındaki farkları tam olarak belirlememişken, şimdi de normalleşme diye anlatılan bir garip düzeni gerçekleştirmeye çalışıyoruz.

İsrail'in normali

Mesela İsrail'in Filistinliler'e insanlık dışı muamelelerle yaklaşması, 'Adolf' Netanyahu için çok normal değil midir? Ya da Amerika Birleşik Devletleri'nde ister Trump ister Biden ya da başka biri Başkan olsa, bu ülkenin İsrail'e karşı tutumu hep normal olarak kalmaz mı? Veya Fransa'nın garip çocuğu Macron'un ortaokul öğretmeni olan kendisinden 22 yaş büyük olan üç çocuk annesi bir kadına aşık olup onunla evlenmesi, bu çocuk için normalleşme sürecini mi ifade eder?

Babacan'ın normali

Ya biz normalleşirken nelere dikkat edeceğiz? Mesela Babacan'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan'la kucaklaştıktan sonra gizlice Gül'ün boynuna sarılmasını siyasette normalleşme olarak mı görmeliyiz? Veya CHP üyeleri, genel başkanları Kemal Kılıçdaroğlu Cumhurbaşkanı adayı olduğu takdirde partileri iyice yok olur diye endişe duyuyorlarsa bu normal bir davranış mıdır? Bir siyasetçiyi hem yıllarca genel başkan olarak korumak ve sonra da o siyasetçiden ne köy ne de kasaba olur diye düşünmek, bizde siyasetin normalleşmesi midir?

Garip bir düzen

Neyse... 65 yaşın üzerindekilerle altındakilerin ne yapacaklarını şaşırdıkları bir düzenin adı da normalleşmedir. Sadece turistlerin özgürce yaşama hakkına sahip oldukları bir düzendir normalleşme... Ve doktorların siyasetçileri yönettikleri düzenin adı da normalleşmedir.

Keşke biraz da anormalleşmeyi deneseydik...